

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่องการสอนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับการฝึกอบรมจาก โครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูและนักเรียน

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครูมี 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 คำร้อยละของสถานภาพครูผู้ตอบแบบสอบถาม (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2)
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อ เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครู ก่อนและหลัง การฝึกอบรม เกี่ยวกับการนำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้สอนสอดแทรกจริยธรรม ในแต่ละกลุ่ม ประสิทธิภาพตามหลักสูตรประถมศึกษา (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3 - 17)
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ เพื่อ เปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 19)
- ตอนที่ 4 คำร้อยละของครูที่สร้างสื่อการสอนเพิ่มเติมภายหลังจากได้รับการฝึกอบรม (ดังแสดงในตารางที่ 20)
- ตอนที่ 5 คำร้อยละของครูที่มีความคิดเห็นต่อการจัดฝึกอบรมการสอนสอดแทรกจริยธรรม (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21)
- ตอนที่ 6 ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุปสรรคและข้อเสนอแนะของครูในการนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติและอุปสรรคในการสร้างสื่อการสอน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู ในการนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้จัดกิจกรรมเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 22)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู

ตอนที่ 1 คำร้อยละของสถานภาพครูผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คำร้อยละของสถานภาพครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	28	28
	หญิง	72	72
2	อายุระหว่าง		
	18 - 25 ปี	2	2
	26 - 30 ปี	21	21
	31 - 35 ปี	21	21
	36 - 40 ปี	19	19
	41 - 50 ปี	27	27
3	ประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอน		
	1 - 5 ปี	11	11
	6 - 10 ปี	26	26
	11 - 15 ปี	19	19
	16 - 20 ปี	18	18
	21 - 25 ปี	15	15
	26 ปีขึ้นไป	11	11
4	สอนในระดับชั้น		
	ประถมศึกษาปีที่ 1 - 2	0	0
	ประถมศึกษาปีที่ 3 - 4	30	30
	ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6	61	61
	อื่น ๆ (ไปรตระมุ) ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6	9	9

ตารางที่ 2 คำร้อยละของสถานภาพครูผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
5	กลุ่มประสบการณ์ที่ท่านสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	ทักษะ		
	ภาษาไทย	38	13.19
	คณิตศาสตร์	30	10.41
	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	52	18.05
	สร้างเสริมลักษณะนิสัย	74	25.69
	การงานพื้นฐานอาชีพ	24	8.33
	ประสบการณ์พิเศษ	19	6.59
	กิจกรรมพิเศษ (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	51	17.70
6	ก่อนได้รับการฝึกอบรมการสอนสอดคล้องธรรมชาติ ตามหลักสูตรประถมศึกษา จากภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านเคย ได้รับการอบรม เกี่ยวกับการสอนจริยศึกษาหรือไม่		
	เคยได้รับ	41	41
	ไม่เคยได้รับ	59	59
7	หลังจากการฝึกอบรมการสอนสอดคล้องธรรมชาติ ตามหลักสูตรประถมศึกษา ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านได้รับ การฝึกอบรม เกี่ยวกับการสอนจริยศึกษาเพิ่มเติมอีก หรือไม่		
	ได้รับ	0	0
	ไม่ได้รับ	100	100

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าครูผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหญิงมากกว่าชาย คือเป็นหญิง ร้อยละ 72 และ เป็นชายร้อยละ 28

ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คือร้อยละ 27 รองลงมา มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี และอายุระหว่าง 31 - 35 ปี คิดเป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 21 มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี ร้อยละ 19 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 10 ตามลำดับ และที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 2 ประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านการสอนของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีประสิทธิภาพในด้านการสอน 6 - 10 ปี คือ ร้อยละ 26 รองลงมามีประสิทธิภาพในด้านการสอน 11 - 15 ปี ร้อยละ 19 ประสิทธิภาพ ในด้านการสอน 16 - 20 ปี ร้อยละ 18 และประสิทธิภาพในด้านการสอน 21 - 25 ปี ร้อยละ 15 ตามลำดับ ส่วนประสิทธิภาพในด้านการสอน 1 - 5 ปี และประสิทธิภาพในด้ว การสอน 25 ปี ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 11

ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 คือร้อยละ 61 รองลงมาสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ร้อยละ 30 และ น้อยที่สุดคือสอนในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ร้อยละ 9

กลุ่มประสิทธิภาพที่สอน ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ร้อยละ 25.69 รองลงมาสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 18.05 สอนกลุ่ม กิจกรรมพิเศษ ร้อยละ 17.70 สอนกลุ่มทักษะ แยกเป็นภาษาไทย ร้อยละ 13.19 และ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 10.41 สอนกลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ร้อยละ 8.33 ตามลำดับ และ น้อยที่สุดคือ สอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ร้อยละ 6.59

ก่อนได้รับการฝึกอบรมการสอนสอดคล้องจรรยาบรรณตามหลักสูตรประถมศึกษา จาก ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนจริยศึกษามาก่อน คือร้อยละ 59 และเคยได้รับการอบรม เกี่ยวกับการสอนจริยศึกษามาแล้ว ร้อยละ 41

ส่วนหลังการฝึกอบรมการสอนสอดคล้องจรรยาบรรณตามหลักสูตรประถมศึกษาของ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครูผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้รับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนจริยศึกษาเพิ่มเติมอีก คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม เกี่ยวกับการนำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้สอนสอดแทรกจริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ แสดงไว้ในตารางที่ 3 - 17

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการได้วาทีธรรมะไปสอนสอดแทรกจริยธรรม ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	1.2	0.6	ไม่ได้นำไปใช้	2.3	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	6.76*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.0	0	ไม่ได้นำไปใช้	1.2	0.6	ไม่ได้นำไปใช้	2.40*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	1.5	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.59*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	1.3	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	13.13*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.2	0.6	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.81*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	1.1	0.4	ไม่ได้นำไปใช้	1.6	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.53*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวศาสตร์)	1.3	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	4.71*

*p < .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการได้วาทีธรรมะไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการได้วาทีธรรมะไปใช้อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่า

ก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ก่อนและหลังการฝึกอบรม
ครุณา เทคนิคการได้วาติธรรมะไปใช้อยู่ในระดับเดียวกันคือ ไม่ได้นำไปใช้ แต่เมื่อพิจารณา
ค่าเฉลี่ย จะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการนำเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ไปสอนสอดแทรกจริยธรรม
ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	12.45*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.3	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	2.9	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.52*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	8.72*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.0	1.2	นำไปใช้น้อยครั้ง	8.59*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.5	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	4.73*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	3.0	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.6	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	2.58*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	3.3	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.1	1.2	นำไปใช้น้อยครั้ง	4.44*

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูนำเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ ไปใช้อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง แต่หลังการฝึกอบรมนำไปใช้น้อยครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่นได้แก่กลุ่มทักษะ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษนั้นก่อนและหลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคกลุ่มสัมพันธ์ไปใช้ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการใช้สถานการณ์จำลองไปสอนสวดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่ม ประสบการณ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.5	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	7.59*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.0	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.09*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.3	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	7.27*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.4	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	10.89*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.9	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	3.2	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	5.12*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	3.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	4.1	1.3	นำไปใช้น้อยครั้ง	3.37*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	4.39*

*p < .05

จากตารางที่ 5 แสดงว่าการนำเทคนิคการใช้สถานการณ์จำลองไปใช้ในแต่ละ
กลุ่มประสบการณ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ จะเห็นได้ว่าที่
เปลี่ยนจากระดับไม่ได้นำไปใช้ เป็นระดับนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่ม
การงานพื้นฐานอาชีพ และที่เปลี่ยนจากระดับนำไปใช้บางครั้ง เป็นระดับนำไปใช้น้อยครั้ง
ได้แก่กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะ ภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ แต่เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6. เปรียบเทียบการนำเทคนิคการสร้างและการใช้หุ่นไปสอนสอดคล้อง
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	1.6	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.2	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.70*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.2	0.6	ไม่ได้นำไปใช้	1.8	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	3.52*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	1.3	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.03*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	1.5	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.2	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.65*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.9	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	2.76*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	1.6	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	2.53*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	1.5	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	1.9	1.4	ไม่ได้นำไปใช้	3.27*

*p < .05

จากตารางที่ 6 แสดงว่ากลุ่มทักษะ ภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการสร้างและการใช้หุ่นไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการสร้างและการใช้หุ่นไปใช้ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มทักษะคือคณิตศาสตร์ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษก่อนและหลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการสร้างและการใช้หุ่นไปใช้ในระดับเดียวกันคือ ไม่ได้นำไปใช้ แต่เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ย จะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการสร้างและการใช้บัตรคำ ไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่ม ประสพการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสพการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	3.7	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.4	0.9	นำไปใช้น้อยครั้ง	4.64*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.5	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.0	1.6	นำไปใช้บางครั้ง	2.97*
สร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต (N = 62)	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	4.69*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.5	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.2	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	5.74*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.9	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.5	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.07*
ประสพการณ์พิเศษ (N = 19)	3.5	1.7	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	1.37
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวทูต)	2.2	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	2.8	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	4.44*

*p < .05

จากตารางที่ 7 แสดงว่าการนำเทคนิคการสร้างและการใช้บัตรคำไปใช้ในแต่ละ
กลุ่มประสพการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ จะเห็นได้ว่าเป็น
เปลี่ยนจากระดับไม่ได้นำไปใช้ เป็นระดับนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ
และที่เปลี่ยนจากระดับนำไปใช้บางครั้ง เป็นระดับนำไปใช้น้อยครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะ ภาษาไทย
และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับ
เดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสพการณ์ชีวิต
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มประสพการณ์พิเศษ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ แต่เมื่อพิจารณา
ค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ทุกกลุ่มยกเว้นกลุ่มประสพการณ์พิเศษ

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการเล่านิทานไปสอนสอดแทรกจริยธรรม
ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	3.1	1.0	นำไปใช้บางครั้ง	4.1	1.1	นำไปใช้น้อยครั้ง	6.08*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.5	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.52*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.8	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.87*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	3.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.2	1.0	นำไปใช้น้อยครั้ง	8.56*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.0	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.09*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.0	1.3	ไม่ได้นำไปใช้	2.7	1.6	นำไปใช้บางครั้ง	3.24*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวศาสตร์)	2.9	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	5.23*

*p < .05

จากตารางที่ 8 แสดงว่าการนำเทคนิคการเล่านิทานไปใช้ในแต่ละกลุ่ม
ประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ จะเห็นได้ว่าที่
เปลี่ยนจากระดับไม่ได้นำไปใช้ เป็นระดับนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์
กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และที่เปลี่ยนจากระดับนำไปใช้บางครั้ง
เป็นระดับนำไปใช้น้อยครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะภาษาไทย และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับ
เดียวกันคือนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มกิจกรรม
พิเศษ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการวาดภาพลายเส้นไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.2	1.0	นำไปใช้บางครั้ง	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.63*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.3	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.1	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	4.39*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	1.9	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.68*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.1	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	6.05*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.5	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	2.8	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	2.14*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.5	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.7	นำไปใช้บางครั้ง	2.68*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ถูกเลือก, ยวกาชาติ)	1.8	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.3	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.35*

*p < .05

จากตารางที่ 9 แสดงว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มกิจกรรมพิเศษก่อนการฝึกอบรมไม่ได้ให้นำเทคนิคการวาดภาพลายเส้นไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการวาดภาพลายเส้นไปใช้อยู่ในระดับ นำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่นได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงานพื้นฐาน อาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ก่อนและหลังการฝึกอบรม ครูนำเทคนิคการวาดภาพลายเส้นไปใช้อยู่ในระดับเดียวกัน คือนำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการเรียงความเปล่าไปสอนสอดคล้อง
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		แปลความ	หลังการฝึกอบรม		t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
ทักษะ						
ภาษาไทย (N = 38)	2.7	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.2	นำไปใช้บางครั้ง 5.37*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.4	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	1.6	0.9	ไม่ได้นำไปใช้ 1.79*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	1.8	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง 6.13*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.0	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	3.1	1.3	นำไปใช้บางครั้ง 8.26*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.5	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	1.8	1.1	ไม่ได้นำไปใช้ 2.14*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	1.8	1.2	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.6	นำไปใช้บางครั้ง 2.88*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	1.9	1.2	ไม่ได้นำไปใช้	2.6	1.4	นำไปใช้บางครั้ง 4.82*

*p < .05

จากตารางที่ 10 แสดงว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะ
นิสัย กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิค
การเรียงความเปล่าไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการเรียงความเปล่าไปใช้
อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ใน
ระดับเดียวกัน คือนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะภาษาไทย และกลุ่มที่อยู่ในระดับเดียวกัน
คือไม่ได้นำไปใช้ ได้แก่กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ แต่เมื่อพิจารณา
ค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการนำเทคนิค การใช้เกม เสริมคุณธรรมไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มวิชาประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.3	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	6.46*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.5	0.8	ไม่ได้นำไปใช้	2.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.80*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.0	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.23*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.6	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.6	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	7.60*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.0	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.49*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.4	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.7	นำไปใช้บางครั้ง	4.02*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวศาสตร์)	2.9	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.7	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	5.26*

*p < .05

จากตารางที่ 11 แสดงว่ากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการใช้เกมเสริมคุณธรรมไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้เกมเสริมคุณธรรมไปใช้ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่น ได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษนั้นก่อนและหลังการฝึกอบรม ครูนำเทคนิคการใช้เกมเสริมคุณธรรมไปใช้ในระดับเดียวกัน คือนำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการใช้การละเล่นเสริมคุณธรรมไปสอน
สอดแทรกจริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	6.46*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.4	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.0	1.2	ไม่ได้นำไปใช้	3.52*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	1.8	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.8	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	5.36*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	8.27*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.6	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.3	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	2.89*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.0	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.7	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.24*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ถูกเลือก, ยิวภาษา)	3.0	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.7	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.68*

*p < .05

จากตารางที่ 12 แสดงว่ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการใช้การละเล่นเสริมคุณธรรมไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้การละเล่นเสริมคุณธรรมไปใช้ อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มกิจกรรมพิเศษ และที่อยู่ในระดับเดียวกันคือ ไม่ได้นำไปใช้ ได้แก่ กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ แต่เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการใช้เพลงเสริมคุณธรรมไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ทักษะ						
ภาษาไทย (N = 38)	3.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.2	0.9	นำไปใช้น้อยครั้ง 5.88*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.7	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.5	1.4	นำไปใช้บางครั้ง 3.33*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.8	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.8	1.1	นำไปใช้บางครั้ง 6.45*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	3.2	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	4.3	0.9	นำไปใช้น้อยครั้ง 7.88*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.9	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	2.9	1.3	นำไปใช้บางครั้ง 4.15*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.8	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.6	นำไปใช้บางครั้ง 2.19*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	4.1	1.2	นำไปใช้น้อยครั้ง	4.6	0.8	นำไปใช้น้อยครั้ง 3.55*

*p < .05

จากตารางที่ 13 แสดงว่าการนำเทคนิคการใช้เพลงเสริมคุณธรรมไปใช้ในแต่ละ
กลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ จะเห็นได้ว่าเป็นที่
เปลี่ยนจากระดับไม่ได้นำไปใช้เป็นระดับนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่ม
การทำงานพื้นฐานอาชีพ และที่เปลี่ยนจากระดับนำไปใช้บางครั้งเป็นระดับนำไปใช้น้อยครั้ง ได้แก่
กลุ่มทักษะภาษาไทย และกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่า
ก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับ
เดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง ได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มประสบการณ์พิเศษ
และที่อยู่ในระดับเดียวกัน คือนำไปใช้น้อยครั้ง ได้แก่ กลุ่มกิจกรรมพิเศษ แต่เมื่อพิจารณาค่า
เฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการใช้บทบาทสมมติไปสอนสวดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.5	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	4.14*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.0	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.70*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.3	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	7.75*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.4	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.7	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	9.44*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.6	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.6	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.15*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.7	1.6	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	2.88*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวศาสตร์)	2.4	1.7	นำไปใช้บางครั้ง	3.7	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.11*

*p < .05

จากตารางที่ 14 แสดงว่ากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการใช้บทบาทสมมติไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้บทบาทสมมติไปใช้ อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่น ได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนและหลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้บทบาทสมมติไปใช้ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ ไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.1	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.1	นำไปใช้บางครั้ง	7.54*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	1.8	1.1	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.24*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.3	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	7.42*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.1	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.2	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	8.48*
การงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.1	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.0	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.41*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	2.0	1.2	ไม่ได้นำไปใช้	3.3	1.7	นำไปใช้บางครั้ง	9.79*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวภาษา)	2.6	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.4	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	5.71*

*p < .05

จากตารางที่ 15 แสดงว่ากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ และกลุ่มประสบการณ์พิเศษก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ ไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ ไปใช้ และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่น ได้แก่ กลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนและหลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ ไปใช้ อยู่ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการใช้กรรมตัวอย่างไปสอนสอดแทรก
จริยธรรมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	1.9	1.4	ไม่ได้นำไปใช้	3.0	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	5.66*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.0	1.3	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	2.69*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.1	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.2	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	8.93*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.1	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	9.19*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	1.5	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.1	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	2.59*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	1.5	0.9	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	4.02*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวกาชาด)	2.4	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	3.1	1.6	นำไปใช้บางครั้ง	5.44*

*p < .05

จากตารางที่ 16 แสดงว่ากลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ก่อนการฝึกอบรมครูไม่ได้นำเทคนิคการใช้กรรมตัวอย่างไปใช้ แต่หลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้กรรมตัวอย่างไปใช้อยู่ในระดับนำไปใช้บางครั้ง และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่นได้แก่ กลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ ก่อนและหลังการฝึกอบรมครูนำเทคนิคการใช้กรรมตัวอย่างไปใช้ อยู่ในระดับเดียวกันคือ นำไปใช้บางครั้ง แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบการนำเทคนิคการวัดผลจริยธรรมไปใช้ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มประสบการณ์	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ			
ทักษะ							
ภาษาไทย (N = 38)	2.6	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.96*
คณิตศาสตร์ (N = 30)	2.3	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	2.8	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	2.69*
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (N = 52)	2.5	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.3	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	5.87*
สร้างเสริมลักษณะนิสัย (N = 74)	2.9	1.2	นำไปใช้บางครั้ง	4.0	1.2	นำไปใช้น้อยครั้ง	8.48*
การทำงานพื้นฐานอาชีพ (N = 24)	2.0	1.0	ไม่ได้นำไปใช้	3.2	1.5	นำไปใช้บางครั้ง	4.89*
ประสบการณ์พิเศษ (N = 19)	1.7	1.3	ไม่ได้นำไปใช้	2.4	1.6	นำไปใช้บางครั้ง	4.37*
กิจกรรมพิเศษ (N = 51) (ลูกเสือ, ยุวทูต)	2.6	1.3	นำไปใช้บางครั้ง	3.5	1.4	นำไปใช้บางครั้ง	6.99*

*p < .05

จากตารางที่ 17 แสดงว่าการนำเทคนิคการวัดผลจริยธรรมไปใช้ในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ จะเห็นได้ว่าที่เปลี่ยนจากระดับไม่ได้นำไปใช้ เป็นระดับนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ และที่เปลี่ยนจากระดับนำไปใช้บางครั้ง เป็นระดับนำไปใช้น้อยครั้ง ได้แก่กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ไม่มีการเปลี่ยนระดับการนำไปใช้ทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับเดียวกัน คือนำไปใช้บางครั้ง ได้แก่กลุ่มทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และกลุ่มกิจกรรมพิเศษ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูก่อนและหลังการ
ฝึกอบรมเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม แสดงไว้ในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม
ของครู ก่อนและหลังการฝึกอบรม

ลำดับ ที่	กิจกรรมในการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t
		\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ	
1	ให้นักเรียนตั้งกฎกติกาหรือแบ่งฝ่าย (เสนอหรือค้าน) และฝึกขั้นตอน ในการพูดได้วาติธรรมะ	1.3	0.7 ไม่ได้ปฏิบัติ	2.3	1.3 ปฏิบัติบางครั้ง	9.83*
2	ฝึกให้นักเรียนมีวาทศิลป์ในการ พูดหาถ้อยคำมาหักล้างหรือค้าน ด้วยเหตุผลที่ยกย่องฝ่ายตรงข้าม	1.6	0.9 ไม่ได้ปฏิบัติ	2.5	1.3 ปฏิบัติบางครั้ง	9.05*
3	แบ่งนักเรียนทำงานร่วมกัน เป็น กลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะ ปรับตัวสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	3.4	1.2 ปฏิบัติบางครั้ง	4.4	0.8 ปฏิบัติบ่อยครั้ง	8.62*
4	ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายเพื่อ แก้ปัญหาหรือหาข้อตกลงร่วมกัน โดยทุกคนยอมรับและปฏิบัติตามนั้น	2.8	1.1 ปฏิบัติบางครั้ง	3.9	1.1 ปฏิบัติบางครั้ง	10.62*
5	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับ สภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด	2.6	1.1 ปฏิบัติบางครั้ง	3.5	1.0 ปฏิบัติบางครั้ง	8.15*
6	ให้นักเรียนได้ฝึกหัดแก้ปัญหาและ ตัดสินใจในขณะที่เผชิญสถานการณ์ จำลองซึ่งเลียนแบบสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง	2.3	1.1 ปฏิบัติบางครั้ง	3.5	1.1 ปฏิบัติบางครั้ง	11.70*

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม
ของครู ก่อนและหลังการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมในการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม			t
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
7	ได้สอดแทรกคุณธรรมโดยใช้ หุ่นประเภทต่าง ๆ เช่น หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุงมือ หุ่นที่ ประดิษฐ์จากเศษวัสดุประกอบ การสอนด้วย	1.5	0.9	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.3	1.3	ปฏิบัติบางครั้ง	7.23*
8	ได้สอดแทรกคุณธรรมโดยใช้ บัตรค่าประเภทต่าง ๆ เช่น บัตรค่าแถบประโยค บัตร ค่าหลัก บัตรค่าแบบตัดต่อ บัตรค่าแบบโดมิโน ประกอบ การสอนด้วย	2.1	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	2.7	1.4	ปฏิบัติบางครั้ง	7.19*
9	ได้เล่นนิทานเสริมคุณธรรมโดย ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ ประกอบการเล่าด้วย	2.3	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	3.5	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	9.43*
10	ให้นักเรียนเล่นนิทานเองโดยใช้ อุปกรณ์ประกอบการเล่า เช่น รูปภาพ หรือหุ่นแบบต่าง ๆ	1.9	1.7	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.9	1.3	ปฏิบัติบางครั้ง	7.86*
11	มีการวาดภาพลายเส้นประกอบ การสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม ไปด้วย	1.9	1.2	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.7	1.4	ปฏิบัติบางครั้ง	7.64*

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม
ของครู ก่อนและหลังการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมในการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม	ก่อนการฝึกอบรม			หลังการฝึกอบรม		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
12	ได้ฝึกให้นักเรียนเรียงความ ปากเปล่าโดยเล่าเรื่องต่อ ๆ กัน ให้นักเรียนพูดคนละ 1 - 3 ประโยค คนแรกจะเป็น คนเริ่มต้น และจบลงที่คน สุดท้าย โดยมีเนื้อหาสอด- แทรกคุณธรรม	1.8	1.2	ไม่ได้ปฏิบัติ	3.0	1.3	ปฏิบัติบางครั้ง 9.39*
13	ใช้เกมประกอบการสอนโดย ชี้ให้นักเรียนเห็นคุณธรรม ต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในการเล่น เช่น ความสามัคคี ความอดทน ความเสียสละ	2.5	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	3.6	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง 8.68*
14	ขณะที่ใช้การละเล่น เช่น มอญซ่อนผ้า ตรีช้าวสาร ฯลฯ ประกอบการสอน ครูได้ชี้ให้ นักเรียนเห็นคุณธรรมต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในการละเล่นนั้น เช่น ความซื่อสัตย์ ความมี น้ำใจ เป็นนักกีฬา ฯลฯ	2.3	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	3.3	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง 8.62*
15	ใช้เพลงประกอบการสอนใน วิชาต่าง ๆ โดยมีคุณธรรม แฝงอยู่ในเนื้อเพลงนั้น	3.0	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	3.9	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง 7.88*

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม
ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมในการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
16	ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบ การร้องเพลงสอดแทรกคุณธรรม	2.6	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	3.6	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	7.96*
17	ให้นักเรียนเสนอความคิดเห็น ของตนด้วยการแสดงบทบาท สมมุติ	1.9	1.1	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.8	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	9.33*
18	หลังจากการแสดงบทบาทสมมุติ สิ้นสุดลงได้ให้นักเรียนทลายความ คิดของผู้แสดงจากบทบาทของเขา	1.8	1.0	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.8	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	8.93*
19	ฝึกให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มด้วย วิธีต่าง ๆ เช่น ระดมสมอง วนรอบวง ฯลฯ	2.1	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	3.3	1.3	ปฏิบัติบางครั้ง	10.14*
20	ในการสอนได้ให้นักเรียนเล่าถึง ปัญหาของตนเองหรือของผู้อื่นที่ นักเรียนได้พบมาแล้วช่วยกันหา ทางแก้ปัญหานั้น	2.0	1.2	ไม่ได้ปฏิบัติ	3.0	1.3	ปฏิบัติบางครั้ง	9.05*
21	มีการเล่าเรื่องที่ยังไม่จบเพื่อ สร้างประเด็นให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็น	1.8	1.1	ไม่ได้ปฏิบัติ	2.9	1.2	ปฏิบัติบางครั้ง	10.26*
22	กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดผล ทุกครั้งว่าจะวัดเพื่ออะไร ก่อนที่ จะทำการวัดผลจริยธรรม	2.5	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	3.4	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	8.15*

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรม
ของครูก่อนและหลังการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับ ที่	กิจกรรมในการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}		S.D.	แปลความ
23	ใช้เครื่องมือในการวัดหลาย ๆ อย่างเพื่อให้เหมาะสมกับคุณธรรม ที่ต้องการจะวัด เช่น การสัมภาษณ์ แบบสำรวจรายการ ฯลฯ	2.7	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	3.7	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	9.37*
24	สังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.4	1.1	ปฏิบัติบางครั้ง	4.4	0.9	ปฏิบัติบ่อยครั้ง	8.31*

*p < .05

จากตารางที่ 19 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดแทรกจริยธรรมของ
ครูก่อนและหลังการฝึกอบรม มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกัน โดยกิจกรรมที่ก่อนการฝึกอบรมอยู่ใน
ระดับไม่ได้ปฏิบัติ แต่หลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับปฏิบัติบางครั้ง ได้แก่ กิจกรรม

1. ให้นักเรียนตั้งผู้คดีหรือแบ่งฝ่าย (เสนอหรือค้าน) และฝึกขั้นตอนในการพูดได้ว่าที่
ธรรมะ
2. ฝึกให้นักเรียนมีวาทศิลป์ในการพูดหาถ้อยคำมาหักล้างหรือค้านด้วยเหตุผลที่ยกย่อง
ฝ่ายตรงข้าม
3. ได้สอดแทรกคุณธรรมโดยใช้หุ่นประเภทต่าง ๆ เช่น หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุงมือ หุ่นที่
ประดิษฐ์จากเศษวัสดุประกอบการสอนด้วย
4. ให้นักเรียนเล่านิทานเองโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่า เช่น รูปภาพ หรือ
หุ่นแบบต่าง ๆ
5. มีการวาดภาพหลายเส้นประกอบการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมไปด้วย
6. ได้ฝึกให้นักเรียนเรียงความปากเปล่า โดยเล่าเรื่องต่อ ๆ กัน ให้นักเรียนพูดคน
ละ 1 - 3 ประโยค คนแรกจะเป็นคนเริ่มต้น และจบลงที่คนสุดท้าย โดยมีเนื้อหา

สาระสอดคล้องคุณธรรม

7. ให้นักเรียน เสนอความคิดเห็นของตนด้วยการแสดงบทบาทสมมุติ
8. หลังจากการแสดงบทบาทสมมุติสิ้นสุดลงได้ให้นักเรียน ทายความคิดของผู้แสดง จากบทบาทของเขา
9. ในการสอนได้ให้นักเรียน เล่าถึงปัญหาของตนเองหรือของผู้อื่นที่นักเรียน ได้พบมา แล้วช่วยกันหาทางแก้ปัญหา
10. มีการเล่า เรื่องที่ยังไม่จบ เพื่อสร้างประเด็นให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น

และกิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติแตกต่างกันโดยกิจกรรมที่ก่อนการฝึกอบรมอยู่ในระดับ ปฏิบัติบางครั้ง แต่หลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ได้แก่กิจกรรม

1. แบ่งให้นักเรียนทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่จะปรับตัวสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. สังเกตพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนกิจกรรมที่มีระดับการปฏิบัติทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับ เดียวกัน คือ ปฏิบัติบางครั้ง ได้แก่กิจกรรม

1. ให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย เพื่อแก้ปัญหาหรือหาข้อตกลงร่วมกันโดยทุกคนยอมรับ และปฏิบัติตามนั้น
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริง ให้มากที่สุด
3. ให้นักเรียนได้ฝึกหัดแก้ปัญหาและตัดสินใจในขณะที่เผชิญสถานการณ์จำลอง ซึ่ง เลียนแบบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง
4. ได้สอดคล้องคุณธรรมโดยใช้บัตรคำประเภทต่าง ๆ
5. ได้เล่านิทาน เสริมคุณธรรมโดยให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติประกอบการเล่า
6. ใช้เกมประกอบการสอน
7. ใช้การละเล่นประกอบการสอน
8. ใช้เพลงประกอบการสอน
9. ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบการร้องเพลง

10. ฝึกให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มด้วยวิธีต่าง ๆ
11. กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดผลทุกครั้ง
12. ใช้เครื่องมือในการวัดหลาย ๆ อย่างเพื่อให้เหมาะสมกับคุณธรรมที่ต้องการจะวัด

และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าค่าเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 คำร้อยละของจำนวนผู้ที่สร้างสื่อการสอนเพิ่มเติม ภายหลังจากได้รับการฝึกอบรมแล้ว แสดงไว้ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามประเภทสื่อการสอนที่สร้างขึ้น
หลังการฝึกอบรม

ลำดับที่	สื่อการสอนที่สร้างขึ้นใหม่	จำนวน (N = 100)	ร้อยละ
1	บัตรคำ	78	78
	ประเภทของบัตรคำที่สร้าง		
	บัตรคำพลิก	45	45
	บัตรคำโดมิโน	18	18
	อื่น ๆ (ไปรตระมุ) บัตรคำแบบสาวน้อยเลือกคู่		
	บัตรคำแถบประโยค บัตรคำจับคู่ บัตรรูปภาพ	15	15
2	หุ่น	55	55
	ประเภทของหุ่นที่สร้าง		
	หุ่นนิ้วมือ	26	26
	หุ่นเชิด	15	15
	หุ่นมือ	9	9
	อื่น ๆ (ไปรตระมุ) หุ่นสวมหัว หุ่นหน้ากาก		
	หุ่นถุงกระดาษ หุ่นกระป๋อง หุ่นตุ๊กตา	6	8
3	การวาดภาพหลายเส้น	45	45
4	เกมส์เสริมคุณธรรม	51	51
5	เพลงเสริมคุณธรรม	37	37
6	อื่น ๆ (ไปรตระมุ และยกตัวอย่าง) อุปกรณ์ที่ใช้ ในการแบ่งกลุ่ม , หน้ากากสัตว์ต่าง ๆ	3	3

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าครูได้สร้างสื่อการสอนขึ้นหลังจากการฝึกอบรมแล้ว ซึ่งแยกตามประเภทของสื่อการสอน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้คือ บัตรคำ คิดเป็น

ร้อยละ 78 ได้แก่บัตรคำพลิก (ร้อยละ 45) บัตรคำโตมิโน (ร้อยละ 18) และอื่น ๆ เช่น บัตรคำแถบประโยค บัตรคำจับคู่ (ร้อยละ 15) รองลงมาคือ หุ่น คิดเป็นร้อยละ 55 ได้แก่ หุ่นนิ้วมือ (ร้อยละ 25) หุ่นเชิด (ร้อยละ 15) หุ่นมือ (ร้อยละ 19) และอื่น ๆ เช่น หุ่นสวมหัว หุ่นหน้ากาก (ร้อยละ 6) เกมส่งเสริมคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 51 การวาดภาพ ปลายเส้นคิดเป็นร้อยละ 45 เพลงส่งเสริมคุณธรรมคิดเป็นร้อยละ 37 และอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งกลุ่ม หน้ากากสัตว์ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับ

ตัวอย่างภาพปลายเส้นที่ครูได้สร้างเพิ่มเติมได้แก่

1. ภาพ คน สัตว์ สิ่งของ
2. ภาพปลายเส้นทั่วไป เช่น ภาพทิวทัศน์
3. ภาพรูปทรงเรขาคณิต

ตัวอย่างเกมส่งเสริมคุณธรรมที่ครูได้สร้างเพิ่มเติม ได้แก่

1. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความสามัคคี และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 1.1 เกมต่อภาพ
 - 1.2 ลอดอุโมงค์
 - 1.3 ลำเลียงพล
 - 1.4 ลูกชิ้นปิ้งปอง
 - 1.5 ริงสามขา
 - 1.6 แข่งของวิเศษ
 - 1.7 นายพรานล่ากระต่าย
 - 1.8 เกมยิงเรือ
 - 1.9 กระต่าย - กระแต
 - 1.10 ข่ายแดงโม
 - 1.11 ขาได้ขาได้
 - 1.12 ปลายหางจรียะ
2. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
 - 2.1 แข่งขันทินเดินเปิด
 - 2.2 แข่งรถ - แข่งเรือ

- 2.3 เรือพิฆาต
- 2.4 นกป้อนเหยื่อ
- 2.5 บิดตาหาตุ๋
- 2.6 เก็บสมบัติ
- 2.7 รับ - ส่งสิ่งของ
- 2.8 กระโดดกบ , ตีกบ
- 1.9 แม่ไก่
- 1.10 แมวไล่หนู
3. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความรับผิดชอบ
 - 3.1 แต่งตัว
 - 3.2 ไปลิสงจับขโมย
 - 3.3 ทนนาฬิกา
 - 3.4 แตะหุ่ย
 - 3.5 เสือกินข้าว
4. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีสติ
 - 4.1 รำวงดนตรี
 - 4.2 น้ำขึ้น - น้ำลง
 - 4.3 ร.รด - ร.เรือ
 - 4.4 โม่เซ่ สั้ง
 - 4.5 คนที่สามหนี
5. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความอดทน
 - 5.1 เสือข้ามคลอง
 - 5.2 ขี่ม้าทางแดง
 - 5.3 เกมสะกดรอย
 - 5.4 แข่งม้าโรมัน
6. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัย
 - 6.1 จัดตัวมังกร
 - 6.2 จับกลุ่มตามคำสั่ง

7. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความไม่เห็นแก่ตัว ได้แก่ เกมต่อทางหนู
8. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ เกมตักน้ำใส่ขวด
9. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านการยอมรับ ได้แก่ เกมสวมหมวก
10. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน ได้แก่ เกมสำรวจดวงจันทร์
11. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความกตัญญูทวดเวที้ ได้แก่ เกมแบ่นก
12. เกมส่งเสริมคุณธรรมด้านความเป็นผู้มีเหตุผล ได้แก่ เกมสื่อข่าว

ตัวอย่างเพลงเสริมคุณธรรมที่ครูได้สร้างเพิ่มเติม ได้แก่

1. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความสามัคคี
 - 1.1 เพลงช่วยกัน
 - 1.2 เพลงป่าไฟไว้ชื่อ
 - 1.3 แร่งสามัคคี
 - 1.4 ครูณเพลินใจ
 - 1.5 ร่ววงสามัคคี
 - 1.6 ทำความดี
2. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความกตัญญูทวดเวที้
 - 2.1 ลาแล้วอาลัย
 - 2.2 พระคุณพ่อแม่
 - 2.3 ความรักอันใด
3. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านการไม่หลงและ เสพสิ่ง เสพติดให้โทษ
 - 3.1 ลามะลิลลา
 - 3.2 เลิกเหล้าดีกว่า
 - 3.3 ยาเสพติดพารา่างกายม้วยมอด
4. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีเมตตา - กรุณา
 - 4.1 แมวเหมียว
 - 4.2 จริยศึกษาแสนดี
 - 4.3 มาร่วมกันทำดี
 - 4.4 กังหันต้องลม

5. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความขยันหมั่นเพียร
 - 5.1 กล้าจน
 - 5.2 อย่าเกียจคร้าน
 - 5.3 ป่าดงพงพี
 - 5.4 เสียงระฆัง
 - 5.5 เมตตาสอบไล่
 - 5.6 สอนน้อง
 - 5.7 ความเพียรความดี
6. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ได้แก่ เพลงเกิดมาพึ่งกัน
7. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความประหยัด ได้แก่ เพลงการใช้จ่าย
8. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ ได้แก่ เพลงเด็กดีซื่อสัตย์
9. เพลงส่งเสริมคุณธรรมด้านความรักและภูมิใจในถิ่นกำเนิด ได้แก่ เพลงเมืองเทิงน่าอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 แสดงคำร้อยละของครูที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความรู้สึกที่มีต่อการจัด
ฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรม ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา แสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ร้อยละของครูที่มีความคิดเห็นต่อการจัดฝึกอบรมการสอนสอดแทรก
จริยธรรม

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	หลังจากท่านได้รับการฝึกอบรมการสอนสอดแทรก จริยธรรมจากภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปแล้วท่านรู้สึกอย่างไร ต่อวิธีการจัดฝึกอบรม		
	พอใจมาก	77	77
	พอใจ	23	23
	เฉย ๆ	0	0
	ไม่พอใจ	0	0
2	ท่านได้นำความรู้และเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับจากการ ฝึกอบรมการสอนสอดแทรกจริยธรรม จากภาควิชา ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปใช้ได้เพียงใด		
	นำไปใช้มาก	30	30
	นำไปใช้พอสมควร	66	66
	นำไปใช้น้อย	4	4
	นำไปใช้ไม่ได้ (ไปรกระทบเหตุผล)	0	0

ตารางที่ 21 ร้อยละของครูที่มีความคิดเห็นต่อการจัดฝึกอบรมการสอนสอดแทรก
จริยธรรม (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
3	หากมีการจัดฝึกอบรมการสอนสอดแทรกจริยธรรม ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านต้องการจะเข้ารับ การฝึกอบรมแบบนี้หรือไม่		
	ต้องการมาก	67	67
	ต้องการพอสมควร	25	25
	ต้องการน้อย	7	7
	ไม่ต้องการ	1	1

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อวิธีการจัดฝึกอบรมอยู่ในระดับ
พอใจมาก คือร้อยละ 77 รองลงมา รู้สึกพอใจ ร้อยละ 23 ด้านการนำความรู้และเทคนิค
ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติ ครูส่วนใหญ่นำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ นำไปปฏิบัติพอ
สมควร ร้อยละ 66 รองลงมา นำไปปฏิบัติมาก ร้อยละ 30 และนำไปปฏิบัติน้อย ร้อยละ 4

ส่วนด้านความต้องการ เข้ารับการฝึกอบรมแบบนี้อีก ครูส่วนใหญ่มีความรู้สึกต้องการ
มากถึงร้อยละ 67 รองลงมา ต้องการพอสมควร ร้อยละ 25 ต้องการน้อย ร้อยละ 7
และไม่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมแบบนี้อีก ร้อยละ 1

ตอนที่ 6 ผลการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ในการนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ และอุปสรรคในการสร้างสื่อการสอน ซึ่งเสนอเป็นความเรียง โดยเรียงจากความถี่มากไปหาน้อย ตามลำดับ

1. การได้วาทีธรรมะ

อุปสรรค

- (1) ผู้สอนจำหลักการและวิธีการได้วาทีธรรมะไม่แม่นยำทำให้นำไปใช้กับเด็กได้ไม่ดี (10)
- (2) นักเรียนยังไม่เข้าใจที่จะหาคำพูดมัยกย่องฝ่ายตรงกันข้าม (8)
- (3) นักเรียนมักเข้าใจสับสนกับการได้วาทีธรรมะ (8)
- (4) ต้องเสียเวลาในการเตรียมเด็กในด้านการใช้ภาษาอย่างมาก ทำให้เสียเวลาในการเรียนคาบอื่นไปด้วย (6)
- (5) นักเรียนมักมุ่งจะเอาชนะกันเท่านั้น (5)
- (6) การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของนักเรียนไม่ดี ทำให้พูดไม่ตรงประเด็น (4)
- (7) นักเรียนไม่ค่อยสนใจได้วาทีธรรมะยกย่องกันเองในท้องเดียวกัน (2)
- (8) นักเรียนไม่ค่อยสนใจ เมื่อฝึกทำหลาย ๆ ครั้ง และไม่ตื่นเต้นเท่ากับการได้วาทีธรรมะ (1)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ครูต้องยอมสละเวลาศึกษาหลักการ และวิธีการได้วาทีธรรมะให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งเสียก่อน (8)
- (2) ฝึกให้นักเรียนมีโอกาสได้พูดบ่อย ๆ และให้อ่านหนังสือมาก ๆ (6)
- (3) ครูควรอธิบายหลักการและวิธีการได้วาทีธรรมะให้นักเรียนเข้าใจก่อน (5)
- (4) ควรฝึกการได้วาทีธรรมะในเรื่องที่ใกล้ตัวเด็กมากที่สุด (5)
- (5) ควรใช้กับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ขึ้นไป (4)
- (6) ควรจัดให้มีการได้วาทีธรรมะในโอกาสที่มีกิจกรรมพิเศษ หากไม่มีเวลาจัดแทรกในวิชาอื่น ๆ ได้ (4)

- (7) ควรมีตัวอย่าง และเสนอหัวข้อหรือประเด็นในการได้วาทีธรรมะไว้ในหนังสือ
กลวิธีสอนจริยศึกษาด้วย (2)
- (8) หากจัดให้นักเรียนได้วาทีธรรมะกับนักเรียนห้องอื่น จะได้รับความสนใจ
มากกว่าได้วาทียกย่องนักเรียนห้องเดียวกัน (1)

2. กลุ่มสัมพันธ์และการรับรู้

อุปสรรค

- (1) ครูและนักเรียนยังไม่เข้าใจคำว่า กลุ่มสัมพันธ์ และใช้น้อยมาก ส่วนมาก
อยากคิดอยากทำคนเดียว (5)
- (2) ครูที่จะ เป็นผู้นำในการส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มีน้อย (4)
- (3) นักเรียนขาดความ เข้าใจต่อหน้าที่ภายในกลุ่ม (4)
- (4) นักเรียนไม่ได้รับการฝึกด้านความมีระเบียบวินัยมาก่อน ทำให้เกิดการแบ่งแยก
กัน (4)
- (5) นักเรียนบางคนขาดความพร้อม จึงไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม (3)
- (6) นักเรียนมักไม่เข้าใจคำสั่งและขั้นตอนการทำงาน จึงเกิดความวุ่นวายขณะทำ
กิจกรรม และกว่าจะสำเร็จได้ต้องใช้เวลาามาก (2)
- (7) นักเรียนบางคนเพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่มด้วย (1)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรมีการฝึกให้ทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มาก ๆ โดยครูทุกคนต้องร่วมมือกัน
ช่วยกันฝึกนักเรียน (4)
- (2) ครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงการทำงานกลุ่ม
ทำให้เกิดผลดีต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร (3)
- (3) ฝึกให้นักเรียนรู้จักการรับผิดชอบงานและความมีวินัยให้มาก ๆ เสียก่อน (3)

3. สถานการณ์จำลอง

อุปสรรค

- (1) ครูไม่เข้าใจวิธีการสร้างสถานการณ์จำลอง (7)
- (2) ใช้เวลาทำกิจกรรมมาก ทำให้สอนเนื้อหาอื่นไม่ทัน (7)

- (3) นักเรียนไม่มีเวลาเตรียมตัวให้พร้อม ทำให้ไม่มีความมั่นใจในการแสดงออก และขาดประสมการณ์ (5)
- (4) เวลาแสดงนักเรียนไม่ค่อยพูดชักชวนเร้าใจให้ผู้อื่นฟัง จึงทำให้คนดูวิเคราะห์ และอภิปรายไม่ตรงประเด็นนัก (4)
- (5) นักเรียนที่ไม่ได้แสดง มักจะเบื่อหน่ายไม่สนใจ (3)
- (6) เนื่องจากต้องเตรียมตัวเสมอ บางครั้งเด็กจึงเบื่อ การจำลองจากสภาพจริง บ่อย ๆ (2)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์จำลองในขณะนั้นและดูแลช่วยเหลือ อย่างใกล้ชิด หากนักเรียนยังไม่คุ้นเคยการทำกิจกรรมแบบนี้ (4)
- (2) ในการฝึกอบรบวิทยากรควรสอนตามบทเรียนให้ดูจริง ๆ โดยใช้สถานการณ์ จำลอง (3)
- (3) ครูต้องควบคุมสถานการณ์ให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่จะสอน (3)
- (4) ควรผลิต เปลี่ยนให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกครบทุกคน (2)
- (5) ครูต้องยืดหยุ่นเวลาที่สอนวิชาอื่นด้วย (2)
- (6) ควรใช้สถานการณ์จำลองนาน ๆ ครั้ง (1)

4. การสร้างและการใช้ทุน

อุปสรรค

- (1) ครูไม่มีเวลาสร้างทุน ทั้ง ๆ ที่เห็นความสำคัญอย่างยิ่ง (10)
- (2) ขาดความชำนาญในการสร้างทุนให้เหมาะสมกับบทเรียน (9)
- (3) ต้องลงทุนมาก เด็กขาดอุปกรณ์ในการสร้างทุนเอง (5)
- (4) นักเรียนยังไม่มีทักษะในการเชิดหุ่นและการใช้น้ำเสียงประกอบ (4)
- (5) นักเรียนแบ่งบทบาทกันในการเชิดหุ่นไม่เป็น (3)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรมีการฝึกอบรบโดยฝึกปฏิบัติการทำหุ่นแบบต่าง ๆ อย่างจริงจัง (8)
- (2) ควรมีการพิมพ์เอกสารวิธีการสร้างหุ่นแบบต่าง ๆ พร้อมรูปภาพประกอบ

แจก หรือจำหน่ายคอนอมรมด้วย เพราะกลับไปโรงเรียนมัธยมตอน
การทำหุ่นหมด (6)

- (3) ฝึกให้นักเรียนมีโอกาสได้ขีดหุ่นบ่อย ๆ (5)
- (4) ควรประสานงานกับครูศิลปะให้นักเรียนฝึกทำหุ่นแล้วนำไปใช้ในวิชาอื่น (5)
- (5) ต้องการให้คณะวิทยากรสร้างหุ่นไว้จำหน่ายคอนอมรมด้วย (3)

5. การสร้างและใช้บัตรคำ

อุปสรรค

- (1) ขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะใช้ทำ (7)
- (2) ครูไม่มีเวลาสร้างบัตรคำ (7)
- (3) นักเรียนไม่ค่อยสนใจ เพราะเคยเห็นบ่อย ๆ (6)
- (4) ครูไม่มีความรู้ในการเลือกขนาดของตัวหนังสือที่จะเขียนบัตรคำ (5)
- (5) เนื่องจากคำยากในหนังสือมีมาก บางครั้งใช้เพียงครั้งเดียวแต่ต้องเก็บไว้
เป็นปี ทำให้คิดว่าไม่คุ้มค่ากับการลงทุน รวมทั้งไม่สะดวกในการเก็บรักษา (3)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรให้ผู้เข้ารับการอบรม ทำบัตรคำไว้เป็นตัวอย่างเมื่อกลับไปโรงเรียน
ด้วย (5)
- (2) ควรจัดพิมพ์ตัวอย่างบัตรคำไว้เป็นชุดในแต่ละเรื่องให้ได้ขนาดเหมาะสม (3)
- (3) ควรใช้สีสรรช่วยเพิ่มความสนใจเด็ก และให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้บัตรคำ (3)
- (4) การใช้บัตรคำที่ลบได้ จะไม่เปลืองกระดาษและสะดวกในการเก็บรักษา (2)

6. การเล่านิทาน

อุปสรรค

- (1) นักเรียนไม่กล้าแสดงบทบาทประกอบการเล่านิทาน (5)
- (2) นักเรียนขาดทักษะในการเล่าเรื่อง เล่าไม่ติดต่อกันทำให้คนอื่นไม่สนใจฟัง (5)
- (3) นักเรียนสนใจอยู่เพียงว่าเรื่องนั้นสนุกหรือไม่ ไม่สนใจจดจำเรื่องราวและ
คุณธรรมที่แฝงอยู่ (5)

- (4) นักเรียนบางคนไม่ค่อยจะใช้น้ำเสียงให้สมจริงตามเรื่อง (4)
- (5) ครูเสียเวลาในการเตรียมอุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน (3)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ก่อนเล่านิทาน ครูต้องเน้นให้นักเรียนคิดว่า ใครทำอะไร ที่ไหน และเกิดอะไรขึ้น ผลเป็นอย่างไร (5)
- (2) หลังจากการเล่านิทานแล้วควรให้นักเรียนสรุปเรื่องราวที่เล่า พร้อมทั้งวิจารณ์ผู้เล่าด้วย (4)
- (3) ต้องการให้ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดเทปการเล่านิทานประกอบคุณธรรมจำหน่ายเวลาอบรมด้วย (3)
- (4) ควรฝึกให้นักเรียนได้แสดงออกมาก ๆ และต้องใช้เวลาพอสมควร (1)
- (5) ควรมีภาพประกอบการเล่า และต้องเป็นภาพที่มีขนาดใหญ่มองเห็นชัดเจน (1)

7. การวาดภาพลายเส้น

อุปสรรค

- (1) ครูขาดทักษะในการวาดภาพ ไม่สามารถถ่ายทอดได้ (3)
- (2) ครูมักวาดไม่ได้ หากไม่มีแบบตัวอย่างดู (2)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ควรมีแบบวาดภาพลายเส้นรูปต่าง ๆ หรือขั้นตอนแจกเวลาอบรมด้วย (2)
- (2) เวลาอบรมต้องการให้ฝึกครูได้วาดภาพลายเส้นมาก ๆ (1)

8. การเรียงความปากเปล่า

อุปสรรค

- (1) นักเรียนขาดทักษะการฟัง การพูดต่อข้อความให้สัมพันธ์กัน (9)
- (2) นักเรียนมักพูดวกวนไปมาจบไม่ได้ (7)
- (3) นักเรียนขาดประสบการณ์ทำให้นักหาถ้อยคำต่อไม่ได้ ไม่มีไหวพริบ (5)
- (4) นักเรียนสรุปเรื่องเร็วเกินไป ทั้ง ๆ ที่เพื่อนบางคนยังไม่ได้เล่า (4)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวให้มากขึ้น เพื่อนำประสบการณ์นั้นมาใช้ในการเล่าเรื่องได้ (5)
- (2) ฝึกให้เรียงความปากเปล่าบ่อย ๆ จะชำนาญขึ้น เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ชอบมาก และสนุกสนาน ถึงแม้ใช้น้อยเด็กก็ไม่เบื่อ (5)
- (3) เพื่อให้ได้ผลดี ต้องมีคนสรุป และวิจารณ์ทุกครั้งที่เล่าเรื่อง (4)

9. เกมเสริมคุณธรรม

อุปสรรค

- (1) นักเรียนไม่เคารพกฎเกณฑ์หรือไม่เคร่งครัดกับกติกา (8)
- (2) เวลาเล่นเกม นักเรียนสนุกสนานส่งเสียงดังรบกวนห้องอื่น
- (3) เวลาเรียนมีจำกัด ไม่ค่อยมีเวลาแทรกการเล่น เกม ทั้ง ๆ ที่บทเรียนนั้นสามารถแทรกการเล่น เกมได้ (5)
- (4) นักเรียนมีมากเกินไป ดูแลไม่ทั่วถึงขณะเล่นเกม (4)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ก่อนเล่นเกมทุกครั้งครูต้องชี้แจงและเน้นให้นักเรียนเคารพกติกา (8)
- (2) หาเกมง่าย ๆ ที่ไม่ส่งเสียงดังรบกวนห้องอื่น (5)
- (3) ควรจัดพิมพ์เกมไว้เป็นเล่มออกจำหน่าย (5)
- (4) การเล่นเกมเสริมคุณธรรมใช้ได้ดีกับวิชากิจกรรมพิเศษ (4)

10. การละเล่นเสริมคุณธรรม

อุปสรรค

- (1) บางบทเรียนสามารถสอดแทรกการละเล่นเสริมคุณธรรมได้ แต่ไม่มีเวลาและสถานที่ไม่เหมาะสม (9)
- (2) การละเล่นบางอย่างเป็นของภาคอื่น ครูมักลืมนิเวศการเมื่อจะนำมาใช้ (8)
- (3) ครูคนอื่นไม่เข้าใจวิธีการสอดแทรกจริยธรรม จึงนึกไปว่าสอนวิชาอะไรกันแน่ ทำไมให้เด็กเล่นการละเล่นกัน (3)
- (4) นักเรียนมุ่งความสนุกสนาน จะลืมสิ่งที่ตนเองได้แสดงและได้รับ (3)

(5) นักเรียนไม่ค่อยสนใจการเล่นแบบ เก่าถือว่าเป็นของโบราณ ผู้สมัยใหม่
ในทีวีไม่ได้ (1)

(6) นักเรียนไม่คุ้นเคยและไม่กล้าแสดงออกอย่างเต็มที่ (1)

ข้อเสนอแนะ

(1) ควรจัดพิมพ์รวบรวมการเล่นของภาคต่าง ๆ ไว้จำหน่าย (5)

(2) ครูต้องอธิบายวิธีการเล่นการเล่นให้เข้าใจแจ่มแจ้ง และหลังการเล่น
ต้องสรุปทันทีที่ได้รับอะไรจากการเล่นนี้บ้าง (4)

(3) ควรฝึกอบรมโดยให้มีตัวอย่างการเล่นมากกว่านี้ เพื่อครูจะได้แนวทาง
ในการนำไปใช้สอนมากยิ่งขึ้น (3)

11. การใช้เพลงเสริมคุณธรรม

อุปสรรค

(1) บางเพลงร้องไม่ได้ และเทปที่คณะวิทยากรจัดจำหน่ายไม่ได้พิมพ์ลำดับ
ชื่อเพลงติดไว้ ยากแก่การหามา (5)

(2) ครูขาดทักษะในการร้องเพลง และแต่งเพลง (4)

(3) ไม่ค่อยมีโอกาสดำใช้เพลงเสริมคุณธรรมแทรกในบทเรียน เพราะเสียงเพลง
ดังรบกวนห้องอื่นมาก (2)

ข้อเสนอแนะ

(1) ควรมีเอกสารเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนในการแต่งเพลงอย่างละเอียด
เพราะผู้เข้าอบรมไม่เคยแต่งเพลงมาก่อนเลย (1)

12. บทบาทสมมุติ

อุปสรรค

(1) นักเรียนไม่กล้าแสดงออก แสดงได้ไม่สมบทบาท ทำให้ไม่สนุกไม่น่าสนใจ (3)

(2) นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบ เมื่อให้เตรียมของ (1)

(3) ใช้เวลาเตรียมมาก และเวลาในการแสดงมาก บางครั้งแสดงจบแต่ไม่ทัน
สรุปหมดเวลาเสียก่อน (1)

(4) ขาดอุปกรณ์ในการแสดงบทบาทสมมุติ ทำให้ดูไม่สมจริง (1)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ทุกครั้งที่แสดงบทบาทสมมติแล้ว ต้องสรุปทันที (1)
- (2) ใช้เสียงและท่าทางช่วยมาก ๆ หากขาดอุปกรณ์ (1)
- (3) ครูต้องควบคุมดูแลและแนะนำก่อนให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ (1)

13. การประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ

อุปสรรค

- (1) ครูขาดความเข้าใจที่จะนำไปใช้กับนักเรียนอย่างเหมาะสม (7)
- (2) นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการประชุมกลุ่มแบบใหม่ ๆ เช่น วนรอบวง
นักเรียนจึงมักลืมวิธีการประชุมกลุ่ม (3)
- (3) นักเรียนไม่สนใจเนื้อหาการประชุม มักพูดคุยนอกเรื่อง (2)
- (4) นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และนักเรียนมักจะยอมรับความคิดเห็นของ
เพื่อนที่เรียนเก่งกว่าเสมอ (2)
- (5) มักใช้เวลานาน ทำให้ไม่สามารถสรุปได้ทันเวลา (2)
- (6) นักเรียนขาดทักษะในการดำเนินการประชุม (1)

ข้อเสนอแนะ

- (1) การฝึกควร เริ่มต้นจากฝึกที่ตัวครูทุกคนก่อน (5)
- (2) ควรมีการชี้แจงแก้ไขข้อบกพร่องในการประชุมกลุ่มของนักเรียนทุกครั้ง (3)
- (3) เปิดโอกาสให้มีการประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ บ่อย ๆ (2)
- (4) ควรชี้แจงให้นักเรียน เข้าใจหน้าที่และบทบาทของตนเองภายในกลุ่ม (1)

14. กรณีตัวอย่าง

อุปสรรค

- (1) ครูเลือกกรณีตัวอย่างให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอนไม่ได้ (3)
- (2) ไม่มีอุปกรณ์ และสร้างกรณีตัวอย่างไม่เป็น (3)
- (3) นักเรียนมักอภิปรายไม่ตรงประเด็น (2)
- (4) เวลามีน้อย จัดกิจกรรมไม่ทันเสร็จตามกำหนด (1)

ข้อเสนอแนะ

- (1) ครูต้องขยันอ่านหนังสือพิมพ์, หังข่าว ฯลฯ อยู่เสมอ จะช่วยให้เลือกกรณีตัวอย่างได้ดีขึ้น (3)
- (2) ครูต้องควบคุมให้นักเรียนพูดให้ตรงประเด็นที่ต้องการ (2)

15. การวัดผลจรรยาธรรม

อุปสรรค

- (1) นักเรียนมีจำนวนมาก ครูติดตามพฤติกรรมได้ไม่ทั่วถึง (4)
- (2) การวัดผลจรรยาธรรม เป็น เรื่องของนามธรรม ครูไม่ค่อยเข้าใจขั้นตอนและวิธีการวัดผลอย่างแจ่มแจ้ง (4)
- (3) การวัดด้านจิตใจนั้นวัดยาก ต้องใช้เวลายาวนาน (3)
- (4) พฤติกรรมนักเรียนมักไม่ค่อยแน่นอน ทำให้ใช้วิธีการสังเกตไม่ค่อยได้ผลแน่นอน (3)

ข้อเสนอแนะ

- (1) การวัดผลจรรยาธรรม ควรร่วมมือกันทั้งทางบ้านและโรงเรียน (4)
- (2) ควรมีการอบรมและให้รายละเอียดการวัดผลจรรยาธรรมมากยิ่งขึ้น (3)
- (3) คณะครูต้องช่วยกันติดตามพฤติกรรมจรรยาธรรมของเด็กอย่างสม่ำเสมอ (2)

16. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการจัดอบรมโดยทั่ว ๆ ไป

ก. ด้านเนื้อหาในการฝึกอบรม

ครูผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นต่อเนื้อหาในการฝึกอบรมว่ามีความเหมาะสมกับนักเรียนประถมศึกษาต้นๆ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกดังนี้

- (1) ผู้เข้ารับการอบรม รับผิดชอบเนื้อหาไม่ทันและไม่มีเวลาทบทวนทำให้เกิดความจำสับสนเมื่อจะนำไปใช้ (5)
- (2) เนื่องจากเนื้อหาในการอบรมมีมาก จึงควรจัดอบรมอย่างน้อย 6 วัน (4)
- (3) จัดเนื้อหาในการอบรมให้ตรงตามแผนการสอน เวลานำไปใช้จะได้ไม่สับสน เพราะกิจกรรมตามแผนการสอนก็มีมากอยู่แล้ว (2)

ข. ด้านเทคนิคในการฝึกอบรม

ครูผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าเทคนิคในการฝึกอบรมได้รับความสนใจดีมาก และผู้เข้าอบรมได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตลอดเวลา นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกดังนี้

- (1) ควรให้ครูทุกคนในโรงเรียนได้รับรู้เทคนิควิธีแปลกใหม่ด้วย (20)
- (2) ควรมีการสาธิตการสอนตามเนื้อหาในหลักสูตรให้ผู้เข้าอบรมดูและฝึกปฏิบัติจริง เป็นรายกลุ่มวิชาตามหลักสูตร (5)

ค. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- (1) ควรให้ผู้บริหารและเพื่อนครู ได้เข้ารับการอบรมด้วย เพราะผู้บริหารและเพื่อนครูไม่เข้าใจและไม่ส่งเสริมช่วยเหลือกันในเรื่องนี้ (17)
- (2) ควรแบ่งให้ครูมาอบรมโรงเรียนละ 2 - 3 คน จะได้ช่วยกันนำไปถ่ายทอดให้เพื่อนครูในโรงเรียนรับรู้ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น (10)
- (3) ควรผลัดเปลี่ยนกันเข้าอบรม เพราะการส่งตัวแทนของโรงเรียนมารับการอบรมแล้วกลับไปถ่ายทอดนั้น ได้ผลเฉพาะตัว ผู้เข้าอบรมไม่สามารถถ่ายทอดได้หมด (9)
- (4) กิจกรรมที่ได้รับจากการอบรมเหมาะสมสำหรับครูประจำชั้น ไม่เหมาะสมกับครูที่สอนเวียนเพราะสอนเนื้อหาไม่ทัน และไม่สามารถยึดหยุ่นเวลากับวิชาอื่นได้ (7)
- (5) ควรจัดอุปกรณ์ตัวอย่างและฝึกการสร้างอุปกรณ์หลาย ๆ อย่าง ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ (6)
- (6) ต้องการให้จัดอบรมอีก และให้ครูได้รับการอบรมมาก ๆ จะได้ช่วยกันติดตามการเรียนการสอนจริงรวมให้ได้ผลอย่างจริงจัง (6)
- (7) น่าจะจัดพิมพ์เอกสารที่แจกในการอบรมออกจำหน่ายเผยแพร่ด้วย (5)
- (8) ควรจัดฝึกอบรมเป็นกลุ่มโรงเรียนจะดีมาก และจัดอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (5)
- (9) ควรยืดเวลาในการฝึกอบรมแต่ละฐานทีม เพราะผู้เข้าอบรมปรับตัวเข้ากับกิจกรรมแต่ละฐานทีมไม่ทันและเกิดความกังวล (2)
- (10) ควรจัดเวลาในการอบรมมากกว่านี้ เพราะอยากจะรับให้ได้ทุกกิจกรรม (2)

**ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน
ของครูในการนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้จัดกิจกรรม
การเรียนการสอนสอดคล้องจรรยาบรรณ แสดงไว้ในตารางที่ 22**

**ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูหลังจาก
ได้รับการฝึกอบรม**

ลำดับที่	พฤติกรรมการสอนของครู	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ครูเคยให้นักเรียนตั้งหัวข้อหรือผู้คิดในการ ได้วาทีธรรมะ ให้นักเรียนยกตัวอย่างหัวข้อ หรือผู้คิดนั้นด้วย	1.5	1.0	ไม่เคยใช้
2	ครูเคยฝึกให้นักเรียนได้วาทีด้วยการพูดหา ถ้อยคำมาหักล้าง หรือคัดค้านด้วยเหตุผลที่ ยกย่องฝ่ายตรงข้าม	1.6	1.0	ไม่เคยใช้
3	ครูเคยให้นักเรียนทำงานและรับผิดชอบงาน ร่วมกัน เป็นกลุ่มบ่อยครั้งเพียงไร	4.1	1.1	ใช้บ่อยครั้ง
4	นักเรียนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ครูจัดบ่อยครั้งเพียงไร	3.8	1.0	ใช้บางครั้ง
5	เมื่อเกิดสถานการณ์แปลก ๆ หรือสถาน- การณ์อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้น ครูให้นักเรียน ฝึกหัดแก้ปัญหาและตัดสินใจบ่อยครั้งเพียงไร	2.9	1.4	ใช้บางครั้ง
6	ครูเคยใช้หุ่น เช่น หุ่นนิ้วมือ หุ่นถุงมือ หุ่นตัว ฯลฯ ประกอบการสอนบ่อยครั้ง เพียงไร	1.5	1.0	ไม่เคยใช้
7	ครูเคยใช้บัตรคำประกอบการสอนบ่อยครั้ง เพียงไร ไ้ยกตัวอย่างลักษณะบัตรคำที่ครูใช้	2.6	1.5	ใช้บางครั้ง

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู หลังจากได้
รับการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับที่	พฤติกรรมของครู	\bar{X}	S.D.	แปลความ
8	ครูเคยเล่านิทานประกอบการสอน โดยใช้ให้ เห็นคุณความดีต่าง ๆ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ บ่อยครั้งเพียงใด ไท่ยก ตัวอย่างประกอบ	3.4	1.4	ใช้บางครั้ง
9	ครูเคยวาดภาพประกอบการสอน หรือไม่ ให้บอกลักษณะรูปที่ครูวาด (ลายเส้น, ภาพเหมือน)	2.7	1.3	ใช้บางครั้ง
10	ครูเคยให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องหรือ นิทานที่แสดงถึงความดีต่าง ๆ เช่น ความขยัน ความอดทน ฯลฯ โดยพูด คนละ 1 - 3 ประโยค เล่าต่อ ๆ กันจนจบ	2.1	1.3	ใช้บางครั้ง
11	ครูเคยให้นักเรียนเล่นเกมและบอกถึงคติ สอนใจที่ได้จากการเล่นเกม นั้น เช่น เกมลิงชิงบอล : เคารพกติกา การเล่นตีกอล์ฟ : ความสามัคคี และให้ นักเรียนยกตัวอย่างประกอบ	2.2	1.3	ใช้บางครั้ง
12	ครูเคยให้นักเรียนเล่นการละเล่นต่าง ๆ เช่น มอญซ่อนผ้า รี ๆ ข้าวสาร และ ภายหลังการเล่นแล้ว ครูได้บอกถึง ข้อคิด หรือคุณธรรมที่ได้จากการละเล่น นั้น ๆ ไท่ยกตัวอย่างประกอบ	1.8	1.2	ไม่เคยใช้
13	ครูเคยให้นักเรียนร้องเพลงที่มีคติสอนใจ เช่น ความซื่อสัตย์, ความเกรงใจ ฯลฯ ไท่ยกตัวอย่างเพลงที่ครูสอน	3.6	1.3	ใช้บางครั้ง

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูหลังจาก
ได้รับการฝึกอบรม (ต่อ)

ลำดับที่	พฤติกรรมการสอนของครู	\bar{X}	S.D.	แปลความ
14	ครูเคยให้นักเรียนคิดและแสดงท่าทางประกอบเพลงที่มีคติดสอนใจหรือไม่	2.2	1.1	ใช้บางครั้ง
15	ครูเคยเล่าเหตุการณ์หนึ่งให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนแก้ปัญหาด้วยการแสดงบทบาทตามความคิดของนักเรียนแล้วให้เพื่อน ๆ ทายความคิดของนักเรียนจากการแสดงบทบาทนั้น	2.6	1.3	ใช้บางครั้ง
16	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีการประชุมกลุ่มโดยผลัดเปลี่ยนกันเป็นประธานเลขา และสมาชิกของกลุ่ม	3.7	1.5	ใช้บางครั้ง
17	ครูเคยให้นักเรียนเล่าถึงปัญหาของตัวเองหรือปัญหาของผู้อื่นที่นักเรียนได้พบให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วช่วยกันแสดงความคิดเห็นหาทางแก้ไขปัญหานั้น	2.1	1.3	ใช้บางครั้ง
18	ครูเคยเล่าเรื่องที่ยังไม่จบ เพื่อตั้งคำถามให้นักเรียนอภิปราย ทางเลือกของคำตอบซึ่งมีอยู่หลายแนว	2.1	1.1	ใช้บางครั้ง
19	ขณะที่นักเรียนกำลังทำงาน ครูได้ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดบ่อยครั้งเพียงไร	4.2	1.0	ใช้บ่อยครั้ง
20	ครูเคยถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น เช่นการให้เพื่อนยืมของเล่นและของใช้ การช่วยเหลือเมื่อเพื่อนไม่สบาย หรือการรับสารภาพต่อผู้อื่น เมื่อตนทำผิด	2.9	1.1	ใช้บางครั้ง

จากตารางที่ 22 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนครูหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว โดยเห็นว่าพฤติกรรมการสอนที่อยู่ในระดับ ใช้บ่อยครั้ง

ได้แก่ พฤติกรรมการสอนที่ครูให้นักเรียนทำงานและรับผิดชอบงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และพฤติกรรมที่ครูได้เอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดขณะนักเรียนกำลังทำงาน

และพฤติกรรมการสอนที่อยู่ในระดับ ไม่เคยใช้ ได้แก่ พฤติกรรมที่ให้ความสำคัญในการได้-
วาที่ธรรมะ, ฝึกให้นักเรียนพูดหาถ้อยคำมาหักล้างหรือคัดค้านด้วยเหตุผลที่ยกย่องฝ่ายตรงข้าม,
ใช้หุ่นประกอบการสอน, ให้นักเรียนเล่นการละเล่นต่าง ๆ แล้วบอกร้อยคิดหรือคุณธรรมที่ได้

ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูนอกจากที่กล่าวมานั้น เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับใช้
บางครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย